

HN

obsah
rozhoduje

HOSPODÁRSKE NOVINY

www.hnonline.sk
vydáva MAFRA Slovakia, a. s.
štvrtok 25. februára 2021, číslo 38, **

Sulík: Obetujem sa, budem ministrom zdravotníctva

VLÁDA

Richard Sulík tvrdí, že Marek Krajčí zlyháva.

„Tá nemohúcnosť, strašidelné výsledky, to je donebavolajúce,“ povedal šéf liberálov pre HNTelevíziu.

Marcela Šímková ^{©hn}
marcela.simkova@mafraslovakia.sk

Bratislava - V Českej republike majú od začiatku pandémie už tretieho ministra zdravotníctva. Posledné dni to vyzeralo, že aj na Slovensku by sme mohli ísť podobným smerom. Dvaja koalíční partneri začali hovoriť o výmene Mareka Krajčího. Za ľudí aj SaS

chceli začať o tejto téme diskutovať. Liberáli však zašli ešte ďalej a už majú dokonca aj vlastného kandidáta. Pomerne prekvapujúceho. O tento post sa prihlásil ich predseda a aktuálne minister hospodárstva Richard Sulík.

„Žijem v tejto krajine, som občan tejto krajiny a nechcem žiť inde. Tá nemohúcnosť, strašidelné výsledky, to je donebavolajúce a do očí bijúce. Musíme niečo urobiť,“ po-

vedal v rozhovore pre HNTelevíziu Sulík. Rezort si podľa neho nerobí svoju prácu, ako by mal, a Krajčí vo funkcii zlyháva. K ponuke ho podla vlastných slov motivovala situácia, keď Krajčí minulý týždeň vyhlásil, že za seba nevidí náhradu. „Tak som si povedal: V poriadku, ak je záujem o moje služby a služby môjho tímu, tak v takomto prípade som ochotný sa obetovať.“ V preklade: stať sa novým šéfom

rezortu. Igor Matovič jeho ponuku odmietol, Eduard Heger a Roman Mikulec, ministri OĽaNO, včera Krajčímu vyjadrili podporu.

Faktom je, že situácia je kritická. Denne nám umiera sto ľudí a sme prví vo svete aj v počte pacientov v nemocniciach. Viaceré zdravotnícke zariadenia sa rozhodujú, koho zapojiť na pľúcnu ventiláciu a koho nie. Nemáme ani personál, ktorý by ventiláto-

ry obsluhoval - buď sú zdravotníci chorí, alebo na to nemajú kvalifikáciu. Odborníci preto viackrát vyzývali na výraznejšie zníženie mobility, dodržiavanie či sprísnenie lockdownu. Sulík je proti, navrhuje lepší kontrolu karantény a pomoc štátu pri domácej liečbe. „Celý boj s covidom chytáme za zlý koniec,“ dodal.

Viac na stranách 3 a 4

Česku hrozí úplný lockdown

Praha - Situácia u našich západných susedov sa zhoršuje. Doterajšie domáce opatrenia spolu s obmedzeniami na hraniciach totiž už nefungujú. Popri britskej mutácii majú potvrdené tri prípady nebezpečnej - juhoafrickej mutácie koronavírusu. Nakazených za jeden deň je takmer 16-tisíc a nemocnice kolabujú. Tamojšia vláda preto uvažuje o radikálnom riešení. „Hovorí sa o tvrdom lockdowne,“ pripustil premiér Andrej Babiš. O vypnutí krajiny sa radil s izraelským premiérom. Práve v Izraeli bol zakázaný pohyb ľudí, a to na maximálne kilometer od bydliska s výnimkou cesty do práce, potravín, na očkovanie či na súd. Podobný scenár môže nastať aj v Česku. (RED)

SNÍMKA: TASR/AP

ZISTENIE HN

Pre štát dostrážila. Súd z registra škrtol spoločnosť blízku Bödörovmu Bonulu

Bratislava - Kedysi sa jej darilo získavať štátne zákazky za milióny eur, dnes čelí hrozbe trestného stíhania. Spoločnosť VEL Security sa roky tvárila ako samostatne fungujúca jednotka. V skutočnosti v nej za nitky ťahala rodina vo väzbe sediaceho nitrrianskeho oligarchu Norberta Bödöra. Ťažké obdo-

bie zažíva nielen on. Po minuloročnej stráte bezpečnostnej previerky prišla VEL Security najnovšie aj o možnosť uchádzať sa o štátne zákazky. Zároveň súkromná bezpečnostná služba môže prísť aj o podpísané kontrakty.

Postaral sa o to Okresný súd v Žiline, ktorý od mája 2018 skú-

mal pravdivosť údajov zapísaných pri firme v protischránkovom registri. Okrem iného sa v ňom uvádzalo, že spoločnosť majú pod palcom Marek a Andrea Cipriánovci.

Zdá sa však, že to nie je celkom tak. Súd totiž na základe zistení rozhodol o výmaze VEL Security

z Registra partnerov verejného sektora. Informáciu HN potvrdila hovorkyňa súdu Anna Dudová Záborská. „Keďže proti výmazu nie je prípustné odvolanie, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22. februára 2021,“ uviedla. (JAS)

Viac na strane 10, SBS...

FINANCIÉ

Kontrolou faktúr chcú daniari získať milióny

Bratislava - Najprv eKasy a od budúceho roka aj eFaktúry. Finačná správa pracuje na zlepšení výberu DPH o desiatky miliónov eur. To vzbudzuje obavy najmä menších podnikateľov z administratívnej záťaže. Po novom totiž budú musieť firmy poslať faktúry na kontrolu v reálnom čase. Šéf Finančnej správy Jiří Želžulka však na

HNClubu uviedol, že podnikanie bude jednoduchšie. „Ak sa nám to podarí nasadiť v širokom počte, budeme schopní odbúrať kontrolný výkaz a ja môžem sľúbiť, že malým podnikateľom budeme schopní vyplniť daňové priznanie na DPH.“ (JP)

Viac na strane 11, eFaktúry...

Cena
cena 1,09 EUR /
predplatné 0,952 EUR

Predplatné
tel.: 02 48 238 238, www.hnonline.sk/predplatne
e-mail: predplatne@mafraslovakia.sk

HN ONLINE.SK

HN

mafra slovakia

Prístup k novým liekom vyžaduje viacero zmien

PR

O koncepte prahovej hodnoty za QALY a ako je to na Slovensku v porovnaní s inými európskymi krajinami diskutovali odborníci na Okružlomo stole Zdravotníckych novín.

Bratislava – „QALY je v angličtine quality-adjusted life-year, skrýva v sebe dĺžku života a kvalitu života. Meria to, ako sa cítite za daných podmienok pri danej chorobe,“ hovorí profesor Róbert Babeľa. Tento nástroj sa postupne vyvíja, a to hlavne v období, keď prudko narastali náklady na zdravotnú starostlivosť.

Zákon hovorí, že „dodatocné náklady vynaložené z verejného zdravotného poistenia na jednotku zlepšenia zdravotného stavu pri použití posudzovaného lieku nepresiahnu prahovú hodnotu posudzovaného lieku za jeden získaný rok života štandardizovanej kvality“, čo predstavuje prahovú hodnotu za QALY. Podľa Babeľu je QALY zatiaľ asi jediný nástroj na to, aby sme mohli relatívne kvalitne vyhodnocovať technológie, ktoré idú do zdravotného systému.

Legislatíva

Na Slovensku sme zásadnú zmenu mali v roku 2011. „Z QALY sme urobili svätý grál a zafixovali ho v zákone. Zafixovali sme si tak akúkoľvek flexibilitu

prístupu k inováciám,“ uviedol profesor Babeľa. To podľa neho nepredpokladali ani tvorcovia daného zákona. „Príchod technológií do akejkoľvek krajiny potrebuje flexibilitu,“ skonštatoval a pripomenul, že v roku 2018 sa inovoval zákon, kde sa báza prahovej hodnoty na základe priemernej mesačnej mzdy pred dvoma rokmi postupne dvíhala až na úroveň 35-tisíc eur v minulom roku.

Krajiny Európy prístupujú k nastaveniu prahovej hodnoty rôzne. Viaceré využívajú úroveň násobkov HDP na jednu osobu na nastavenie hraníc na jedno QALY, sú krajiny, ktoré majú fixnú hodnotu. Hodnota koeficientu prahovej hodnoty je vo väčšine krajín vyššia, ako je hodnota prahovej hodnoty na Slovensku. „Slovensko má prísne stanovenú prahovú hodnotu. Iba štyri krajiny Európy majú momentálne striktné stanovenie prahovú hodnotu ako rozhodujúce kritérium pre vstup nového lieku na trh. A Slovensko je medzi nimi vrátane Litvy, Lotyšska a Británie,“ povedal Babeľa. „V rámci

Európy sa môžeme stretnúť s tým, že sa hodnotí to, či je dostupný liek na dané ochorenie. Vo väčšine krajín EÚ sa preto prihladá pri hodnotení liekov aj na to, či nový liek odpovedá na tzv. nenaplnenú medicínsku potrebu v spoločnosti,“ doplnil a zdôraznil, že náš systém posudzovania nových liekov tento faktor neberie do úvahy. Podobne je to už len v Česku a v Estónsku.

Profesor upozornil, že spôsob, akým momentálne pristupujeme k inováciám, je v podobe nožnic. „Výdobytky modernej medicíny a reálne hradená terapia sa nám ako keby rozchádzali. Napríklad v oblasti onkológie sme prišli na to, že minulý rok bola do kategorizácie zaradená len jedna iná ako štandardná inovácia, rok predtým to boli dve,“ povedal R. Babeľa.

Zmena?

Ministerstvo zdravotníctva tvrdilo, že v priebehu roku 2021 plánuje prehodnotiť nastavenie používania QALY. „Ministerstvo bude naďalej používať metódy hodnotenia, z ktorých jedna používa parameter QALY a výsledným výstupom je euro/QALY,“ spresnil rezort.

Podľa Michala Staňáka, ktorý na ministerstve buduje HTA agentúru, by sa problém s dostupnosťou onkologických liekov dal vyriešiť možnou dohodou s firmou na zľave na úhradu, pričom re-

Vo väčšine krajín EÚ sa prihladá pri hodnotení liekov aj na to, či nový liek odpovedá na nenaplnenú medicínsku potrebu.

SNÍMKA: DREAMTIME

ferenčná cena zostáva rovnaká. Podľa Útvary hodnoty za peniaze aj vstup inovatívnych liekov na trh musí podliehať základnej analýze nákladov a prínosov, byť súčasťou štandardného procesu kategorizácie a riadiť sa jasnými pravidlami. „Je pochopiteľné, že posudzovanie farmakoekonomickej efektívnosti musí napríklad zohľadňovať špecifické postavenie inovatívnych liekov na zriedkavé choroby. Podstatné však je, aby boli pravidlá transparentne nastavené a minimalizoval sa systém neprehľadných a drahých výnimiek. Pri veľmi drahých liekoch často platí, že za tie isté peniaze sa dá zachrániť podstatne viac životov inými zdravotníckymi intervenciami,“ rozhodol útvár.

Podľa ÚHP na lieky dávame väčší podiel z celkových zdrojov na zdravotníctvo ako naši susedia, aj ako vypešle západné krajiny EÚ. Zároveň kvôli nárastu chorobnosti sa každoročne v rozpočte balík výdavkov na lieky zvyšuje. „Priveľká časť zdrojov ide najmä na drahé lieky,“ doplnilo ÚHP.

„**Priveľká časť zdrojov ide najmä na drahé lieky.**“

Útvár hodnoty za peniaze
Ministerstva financií SR

Útvár zároveň doplnil, že rozpočet verejnej správy vidí v liekovej politike, kde sú potenciálne úspory 230 miliónov eur ročne, pričom priestor je najmä v znížení celkových výdavkov na lieky, ktoré nesplňajú kritéria nákladovej efektívnosti, a v rozširovaní centrálnych nákupov. „Úspora vznikne tiež porovnávaním cien a úhrad liekov, vstupom lacnejších liekov a zavedením prínosov elektronickej preskripcie do praxe. Až 51 miliónov eur je možné dosiahnuť v roku 2021,“ uvádza ÚHP.

Odborníci však upozorňujú, že nedostupnosť napríklad onkologických liekov na Slovensku je prepašná. „Je to obrovská frustrácia pre klinickú prax, keď nevieme poskytnúť štandardnú liečbu našim pacientom,“ povedala MUDr. Mária Rečková z NOI. Ako uviedla, prístup k inovatívnym liekom zabezpečujú krajiny, ktoré majú pomerne vyšší rozpočet na zdravotníctvo, tak, že dávajú pacientov do klinických skúšaní.

Zdravotné poisťovne by zase privítali, keby išlo čo najviac liekov cez kategorizáciu, aby to malo jasné pravidlá a pravidlá platili pre všetkých poisťovcov, všetkých poskytovateľov a všetky zdravotné poisťovne. „Je tu skupina liekov, ktoré sa nevedia dostať do kategorizácie z rôznych dôvodov, a poisťovňa musí nájsť spôsob liečby poisťenca. Máme na to vytvorený postup, ktorý hovorí jednak o medicínskych kritériách a na druhej strane sú to kritériá ekonomickej, ktoré, žiaľbohu, prevládajú,“ zhrnula MUDr. Beáta Havelková z VSZP. (JA)

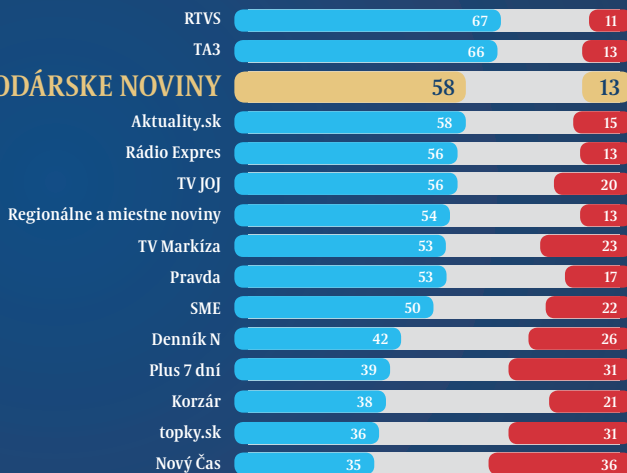
MS20363/02

NAJDÔVERYHODNEJŠÍ DENNÍK NA SLOVENSKU

Je dôležité, odkiaľ máte informácie

HOSPODÁRSKE NOVINY

■ Dôveryhodné ■ Nepozná toto médium ■ Nedôveryhodné

Pozn.: zdroj Reuters Institute for the Study of Journalism, Digital News Report 2020